

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Liliana Catan și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014, pe cauza penală în privința lui:

Gîlcă Anatolie Mihail, născut la 07.04.1967, originar din r-nul Căușeni, s. Fîrlădeni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Mesager, 5/2 ap. 612, cet. R. Moldova.

Termenul de examinare a cauzei:

- *instanța de fond: 10.08.2012-09.04.2013;*

- *instanța de apel: 16.05.2013-01.04.2013;*

- *instanța de recurs: 03.06.2014- 02.07.2014;*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 09.04.2014, Gîlcă Anatolie Mihail a fost achitat pe art. 179 alin. (2) CP RM, deoarece fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, organul de urmărire penală 1-a învinuit pe Gîlcă Anatolie Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod Penal - violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămînerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțămîntul acesteia și refuzul de a-1 părăsi la cererea ei, săvîrșită cu amenințarea aplicării violenței, *în fapt că*, la 24.02.2012 în perioada de timp de pînă la ora 11.00 a pătruns în apartamentul nr.104 din bd. Mircea cel Bătrîn, 5/3 mun. Chișinău care aparține cu drept de proprietate lui Barcari Sergiu, și fără consimțămîntul proprietarului a rămas în apartamentul menționat. La 24.02.2012 aproximativ la ora 11.00 S. Barcari s-a prezentat împreună cu executorul judecătoresc N. Vasian

pentru a evacua din apartamentul sus indicat pe Gîrbu Boris, dispusă prin titlul executoriu eliberat la 04.03.2011 a Judecătorei Ciocana, mun. Chişinău, însă în apartamentul respectiv se afla ilegal Gîlcă Anatolie, care la cerinţa de a părăsi apartamentul a refuzat să se conformeze cerinţelor.

Astfel, acţiunile inculpatului Gîlcă Anatolie au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 179 alin. (2) CP RM, - violarea de domiciliu, adică pătrunderea şi rămînerea ilegală, săvîrşite cu ameninţarea aplicării violenţei.

2.1. Prima instanţă şi-a bazat concluziile de achitare a inculpatului pe următoarele:

- *vinovăţia inculpatului Gîlcă Anatolie nu a fost dovedită la judecarea cauzei, iar sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri;*

- *raportînd circumstanţele de fapt constatate în şedinţa de judecată la materialele cauzei penale şi învinuirea adusă inculpatului A. Gîlcă, instanţa de judecată a reţinut că, în şedinţa de judecată nu s-a constatat prezenţa laturii obiective a infracţiunii imputate inculpatului A.Gîlcă şi prevăzute de art.179 alin.(2) CP, or latura obiectivă a infracţiunii imputate inculpatului A.Gîlcă, prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod Penal, se realizează prin intrarea efectivă şi aflarea nemijlocită a inculpatului în locuinţa părţii vătămate, contrar voinţei ultimului.*

- *în şedinţa de judecată, din probele administrate nu s-a constatat că inculpatul A. Gîlcă ar fi intrat, pătruns în alt mod, sau s-a aflat în apartamentul nr.104 bd. Mircea cel Bătrîn,5/3, mun.Chişinău, deoarece nimeni din persoanele audiate în şedinţa de judecată, inclusiv şi partea vătămată S. Barcari, nu au explicat şi nu au confirmat că ar fi văzut faptul că inculpatul A. Gîlcă ar fi intrat, s-a aflat sau a ieşit din apartamentul nr.104 bd. Mircea cel Bătrîn,5/3, mun.Chişinău.*

- *nu au fost constatate aceste circumstanţe nici din probele acumulate la urmărirea penală.*

- *faptul că executorul judecătoresc la data de 24.02.2012 la ora 11.00 nu a întreprins efectiv acţiuni de executarea documentului executoriu privind evacuarea lui B. Gîrbu din apartamentul nr.104 bd.Mircea cel Bătrîn, 5/3, mun. Chişinău, iar inculpatul A.Gîlca aflîndu-se pe scara blocului de locuit, în afara apartamentului menţionat susţinea verbal că locuieşte în acest apartament în locul lui B.Gîrbu, nu constituie pătrunderea şi aflarea acestuia real în apartamentul menţionat şi nu realizează latura obiectivă a infracţiunii imputate, violarea de domiciliu.*

- *organul de urmărire penală, nu a prezentat instanţei de judecată probe concludente în vederea confirmării faptului pătrunderii şi/sau aflării inculpatului*

A.Gîlcă în apartamentul nr.104 din bd.Mircea cel Bătrîn,5/3 mun.Chișinău și această circumstanță este consemnată de organul de urmărire penală expres în procesul-verbal de cercetare la fața locului (f.d.26).

- în ședința de judecată nu s-a constatat comiterea de către inculpatul A.Gîlcă a acțiunilor privind amenințarea lui S. Barcari la data de 24.02.2012, inclusiv și legate de pătrunderea și aflarea inculpatului în locuința părții vătămate.

- probele acumulate de organul de urmărire penală referitor la apartenența apartamentului nr.104 bd.Mircea cel Bătrîn,5/3, mun.Chișinău lui S.Barcari și V.Barcari, prin sine confirmă dreptul de proprietate a acestora la bunul imobil indicat, însă nu pot confirma faptul intrării (pătrunderii în alt mod) sau aflării inculpatului A.Gîlcă în această locuință.

3. Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel acuzatorul de stat, solicitînd casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gîlcă Anatolie condamnat în baza art. 179 alin. (2) CP cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, invocînd că:

- instanța a indicat precum că, în ședința de judecată nu s-a constatat prezența laturii obiective a infracțiunii incriminate inculpatului prevăzute de art. 179 alin. (2) CP, însă argumentele instanței de judecată, reținute în sentință sunt eronate și lipsite de suport probator și contrar celor invocate de instanța în sentință, vinovăția inculpatului a fost dovedită prin probele prezentate la materialele cauzei;

- instanța de judecată, odată cu adoptarea sentinței de achitare a inculpatului Gîlcă Anatolie de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) CP, a dat apreciere greșită declarațiilor martorilor acuzării, cît și declarațiilor părții vătămate Barcari S., concomitent instanța nu a apreciat critic declarațiile martorului Anatolie Bîzgu care a indicat că la 24.02.2012 Gîlcă A. nu a declarat că locuiește în apartamentul menționat;

- instanța neîntemeiat a motivat în sentință, că din probele acumulate la urmărirea penală nu s-a stabilit că inculpatul Gîlcă Anatolie ar fi intrat, s-a aflat sau a ieșit din apartamentul 104 din bd. Mircea cel Bătrîn, 5/3, cu toate că la materialele cauzei penale a fost anexată declarația în scris a inculpatului Gîlcă A. din 24.02.2012 conform căreia ultimul a menționat că locuiește în apartamentul menționat deoarece a avut o înțelegere cu partea vătămată, tot în ziua respectivă ultimul aflîndu-se în fața ușii apartamentului nu a permis părții vătămate cît și executorului judecătoresc de a intra în apartament, concomitent a afirmat , că anume el locuiește în acest apartament;

- instanța la adoptarea sentinței nu a analizat probele prin prisma art. 101 CPP din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, deoarece totalitatea probelor menționate demonstrează că Anatolie Gîlcă a comis nu altceva decît o infracțiune de violare de domiciliu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014, a fost respins ca nefondat apelul acuzatorului de stat și menținută sentința atacată.

4.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că concluziile primei instanțe expuse în sentință cu privire la achitarea inculpatului corespund circumstanțelor stabilite la judecarea cauzei, iar partea acuzării în susținerea învinuirii a prezentat la judecarea cauzei în instanța de fond și cea de apel probele indicate în rechizitoriu, în lista probelor prezentată în instanța de judecată cu dosarul penal, probe care au fost indicate și în cererea de apel, acestea fiind: *declarațiile părții vătămate Sergiu Barcari; declarațiile martorului Sochircă Ion; declarațiile martorului Frunze Ruslan; declarațiile martorului Bairactari Nicolae; declarațiile martorului Vasian Nicolae; plîngerea lui Barcari Sergiu prin care se solicită începerea urmăririi penale în privința inculpatului Gîlcă A. deoarece ultimul ilegal s-a instalat în apartament și l-a amenințat cu răfuială fizică; extrasul din registrul bunurilor imobile prin care se confirmă cui îi aparține dreptul de proprietate a ap. 104 din bd. Mircea cel Bătrîn, 5/3, mun. Chișinău; contractul de vânzare - cumpărare a ap. 104 din bd. Mircea cel Bătrîn, 5/3, mun. Chișinău; extrasul din Hotărîrea Consiliului mun. Chișinău privind privatizarea ap. 104 din bd. Mircea cel Bătrîn, 5/3, mun. Chișinău; titlul executoriu emis în baza hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04.03.2011.*

Instanța de apel, analizînd și apreciînd toate probele în ansamblu, a conchis, că pe parcursul judecării cauzei de către procuror nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar demonstra, că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) CP, iar conform prevederilor art. 26 alin. (3) CPP, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

5. Decizia menționată a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat, că instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii încriminate, menținînd sentința de achitare din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

6.1. Potrivit textului recursului declarat de procuror, din temeiurile de casare a deciziei instanței de apel rezultă art.427 alin.(1) pct.6)Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, or instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, astfel, argumentul expus în recurs este neîntemeiat și se respinge, deoarece soluția criticată este una corectă ce rezultă din cumulul de probe prezentate și anexate la materialele cauzei și respectiv cercetate în ordinea prevăzută de lege, dîndu-li-se aprecierea cuvenită.

Instanța de apel, rejudecînd cauza în fapt și în drept, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a audiat suplimentar inculpatul, partea vătămată, martorii, a examinat în totalitate probatoriul din speță, astfel, constatîndu-se repetat, că inculpatul A. Gîlcă nu ar fi intrat, pătruns în alt mod sau s-a aflat în apartamentul nr.104, bd. Mircea cel Bătrîn,5/3, mun.Chișinău și nici nimeni din persoanele audiate în ședința de judecată atît in instanța de fond, cît și cea apel, inclusiv și partea vătămată S. Barcari, nu au confirmat că ar fi văzut că inculpatul A. Gîlcă ar fi intrat, s-a aflat sau a ieșit din apartamentul nr.104 bd. Mircea cel Bătrîn,5/3, mun. Chișinău, ci doar s-a confirmat incontestabil faptul, că inculpatul s-a aflat lîngă ușa apartamentului de rînd cu multe alte persoane.

Nu s-a confirmat nici faptul bruscării și amenințării cu „*aruncatul de la etajul 9*” a părții vătămate din partea inculpatului, acesta fiind amenințat de alte persoane (f.d.124), iar afirmația verbală a inculpatului cum „*că locuiește în apartamentul cu pricina*”, nu poate fi calificată prin sine drept pătrundere și

aflare a acestuia real în apartamentul menționat și nu realizează latura obiectivă a infracțiunii imputate - violarea de domiciliu.

Colegiul v-a fi solidar cu instanțele de fond referitor și la faptul că, probele acumulate de organul de urmărire penală prin sine confirmă dreptul de proprietate a bunul imobil - apartamentului nr.104 bd. Mircea cel Bătrîn,5/3, mun. Chișinău, lui S. Barcari și V. Barcari, însă nu pot confirma faptul intrării (pătrunderii în alt mod) sau aflării inculpatului A.Gîlcă în această locuință.

Un alt moment reținut de Colegiu, este că conform art.415 al. (2¹) Cod de procedură penală, *judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.*

Astfel, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atît a inculpatului, cît și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În speță, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, de și la solicitarea acuzării a fost audiat martorul Frunze Ruslan, acesta nu a confirmat nimic în susținerea învinuirii (f.d.214), ca de alt fel și martorii acuzării audiați în cadrul instanței de fond, mai mult ca atît, partea vătămată în cadrul apelului a solicitat menținerea sentinței de achitare. Alte probe în confirmarea învinuirii procurorul în cadrul apelului nu a prezentat.

Generalizînd cele expuse mai sus, Colegiul penal conchide în mod convingător, că partea acuzării în susținerea apelului asupra sentinței de achitare nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor suplimentare, ce ar servi temei pentru o nouă interpretare a probelor de către instanța de apel.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea probelor de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

Colegiul menționează că, critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care este de competența instanțelor de fond și apel. La etapa recursului ordinar instanța de recurs nu efectuează un control asupra fondului cauzei, ci verifică aplicarea corectă a normelor de drept material și de procedură față de faptele constatate de instanța de fond ori, după caz, de instanța de apel, care se efectuează numai în limita temeiurilor formulate în recurs și numai în acest aspect este competentă a se pronunța.

Prin urmare, Colegiul constată ca întemeiate concluziile instanței de fond și de apel referitor la achitarea inculpatului, concluzii care, cum s-a menționat anterior, detaliat sunt motivate și se bazează pe aprecierea obiectivă și sub toate aspectele a probelor administrate în cauză.

Astfel, instanțele de judecată corect au conchis că învinuirea adusă lui Gîlca Ion nu este bazată pe probe incontestabile directe și pertinente ce ar confirma vinovăția acestuia, iar potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, cînd toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

În acest aspect, instanțele de fond și apel corect au concluzionat, că fapta lui Gîlca Ion nu întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal ce ține de : *pătrunderea sau rămînerea ilegală în domiciliul sau în reședința unei persoane fără consimțămîntul acesteia ori refuzul de a le părăsi la cererea ei sau că a aplicat violența sau amenințarea aplicării ei.*

În această ordine de idei, Colegiul penal, enunță că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură, nu și-a găsit confirmarea în recursul declarat de acuzatorul de stat și acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2014, pe cauza penală în privința lui Gîlcă Anatolie Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 18 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu